

Lesson 1 I'm folding the map. This chair doesn't fold

A PATTERNS. ACTIVITIES VS STATES AND PROPERTIES. | ▶ 1.03 |

Listen and read aloud. Learn the underlined expressions.

- 1 'Where are you now?'
'I'm standing on the embankment of the River Thames.'
'Where is the city of Amsterdam situated?'
'It stands on numerous canals close to the seacoast.'
- 2 'I can't see Molly. Where is she sitting?' | ▶ 1.04 |
'She's sitting over there in that pink leather armchair.'
'I guess I got lost in the terrain. Where is Gretna Green?' ①
'It sits at the foot of those hills over there.'
- 3 'Honey, did you see my glasses?' | ▶ 1.05 |
'They are lying on your bedside table.'
'Judy has just texted me. From Lyme Regis. Where's that?'
'Lyme Regis lies east of Exeter.'
- 4 'What were you doing at the time of the explosion?' | ▶ 1.06 |
'I was looking through the kitchen window.'
'What does the kitchen window look out on?'
'It looks out on the backyard. It doesn't look out on the street.'
| ▶ 1.07 |
- 5 'Look, the water level is rising after a week of heavy rain.'
'Right, it looks like the river's going to burst its banks.'
'Do you know by any chance where this river rises?'
'Yes, I do. The river rises in the Carpathian Mountains.'
| ▶ 1.08 |
- 6 'Have a look over there. Something is falling from the sky.'
'Do you think it might be a meteor?'
'What day does Christmas fall on this year?'
'Let me see. Here's my calendar... this year Christmas falls on a Wednesday.' ②

Lekcja 1 Składam tę mapę. To krzesło się nie składa

A WZORY. CZYNNOŚCI A STANY I WŁASNOŚCI.

Wysłuchaj i przeczytaj na głos. Naucz się podkreślonych wyrażeni.

- 1 – Gdzie teraz jesteś?
– Stoję na nabrzeżu rzeki Tamizy.
– Gdzie znajduje się miasto Amsterdam?
– Leży nad licznymi kanałami blisko wybrzeża.
- 2 – Nie widzę Molly. Gdzie ona siedzi?
– Siedzi tam, w tamtym różowym skórzanym fotelu.
– Chyba się zgubiłem w tym teren. Gdzie jest Gretna Green?
– Leży u podnóża tamtych wzgórz.
- 3 – Kochanie, czy widziałeś moje okulary?
– Leżą na twoim stoliku przy łóżku.
– Judy właśnie przysłała mi SMS-a. Z Lyme Regis. Gdzie to jest?
– Lyme Regis leży na wschód od Exeteru.
- 4 – Co pani robiła w czasie wybuchu?
– Wyglądałam przez kuchenne okno.
– Na co wychodzi kuchenne okno?
– Wychodzi na podwórko. Nie wychodzi na ulicę.
- 5 – Patrz, poziom wody wzrasta po tygodniu silnych opadów.
– Tak, wygląda na to, że rzeka wystąpi z brzegów.
– Czy przypadkiem wiesz, skąd wypływa ta rzeka?
– Wiem. Rzeka wypływa z Karpat.
- 6 – Popatrz tam. Coś spada z nieba.
– Czy sądzisz, że to może być meteor?
– Kiedy wypadają święta Bożego Narodzenia w tym roku?
– Niech popatrzę. Oto mój kalendarz... w tym roku święta wypadają w środę.

7 'Look how I'm cutting the lamb into narrow strips. | ► 1.09 |
Then I'll be adding vinegar, olive oil and herbs. If you'd like to help me, you could cut the tomatoes into slices.'

'I'm trying, but the knife cuts very badly. It must be blunt.'
'Right, you probably need to sharpen it. A blunt knife won't cut tomatoes well.'

| ► 1.10 |

8 'What are you doing with this map? You're going to tear it.'
'I'm folding it, all right?'

'Does this bed fold? We're looking for one that does.'
'Yes, it folds very easily. It's enough to hold it here and pull it there.'

| ► 1.11 |

9 'Why are you turning right now? I think we're taking the wrong road.'
'Really? I thought it was the right way.'

'You'll not get there by this road. It's straight now, but then it turns sharply to the left. It doesn't turn to the right.'

10 'What's that noise?' | ► 1.12 |
'Someone must be breaking some glass, I guess.'

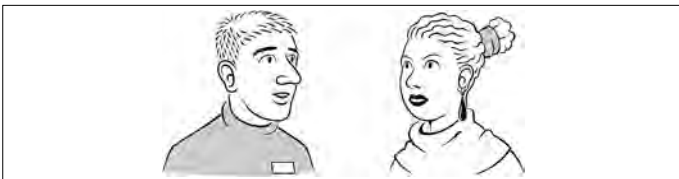
'What material is it made of? Does it break easily?'
'On the contrary, it's very hard and durable and doesn't break even if you drop it on a concrete or stone surface.'

11 'Hello, Johnny. How's it going?' | ► 1.13 |

'Great. I'm just driving my new car.'
'How does it drive then?'
'It drives perfectly although it's an electric car. It has a 100-horsepower engine and it accelerates really well. It takes all the turns, even the sharp ones, softly.'

Dialogue box

| ► 1.14 |

Opisy dialogów znajdują się w załącznikach w punkcie D.

7 – Patrz, jak kroję jagnięcinę na wąskie paski. Potem będę dodawała ocet, olej z oliwek i zioła. Jeśli chciałabyś mi pomóc, to mogłabyś pokroić pomidory na plasterki.

– Staram się, ale nóż bardzo źle kroi. Musi być tępy.
– Najwyraźniej, chyba musisz go naostrzyć. Tępy nóż nie pokroi dobrze pomidorów.

8 – Co robisz z tą mapą? Podrzesz ją.
– Składam ją, nie widać?

– Czy to łóżko się składa? Szukamy takiego, które się składa.
– Tak, składa się łatwo. Wystarczy tu przytrzymać, a tam pociągnąć.

9 – Czemu skręcasz teraz w prawo? Wydaje mi się, że jedziemy niewłaściwą drogą. – Naprawdę? Myślałam, że to właściwa droga.

– Nie dojedziesz tam tą drogą. Na razie jest prosta, ale potem skręca ostro w lewo. Nie skręca w prawo.

10 – Co to za hałas?
– Chyba ktoś tłucze jakieś szkło.

– Z jakiego to jest materiału? Czy to się łatwo tłucze?
– Przeciwnie, jest twarde i trwałe, i nie tłucze się, nawet jeśli się to upuści na betonową lub kamienną powierzchnię.

11 – Cześć, Jaśku. Jak leci?
– Super. Właśnie prowadzę sobie mój nowy samochód.
– I jak się prowadzi?
– Znakomicie, choć to samochód na prąd. Ma silnik o mocy 100 KM i przyspiesza naprawdę dobrze. Pokonuje wszystkie zakręty, nawet te ostre, łagodnie.

REMARKS

- 1 Gretna Green to wieś położona na pograniczu angielsko-szkockim. Ponieważ wg prawa szkockiego do zawarcia małżeństwa wymagano niższego wieku niż w Anglii i nie była konieczna zgoda rodziców/opiekunów, wieś zasłynęła z wielu ślubów zawartych w niej przez młode pary zbiegłe z Anglii. Takie ceremonie odbywały się często w miejscowej kuźni, gdyż prawo wymagało jedynie świadka, by małżeństwo było uznane za ważne.
- 2 Christmas falls on a Wednesday – zwróć uwagę na wyraz a poprzedzający Wednesday.

B SPELLING AND PRONUNCIATION

Wymowa i pisownia – wyrazy wyjątkowe | ▶ 1.15 |

- **canal** *kanal* akcentuje się na ostatnią sylabę /caNAL/, podobnie jak **banal** /baNAL/ *banalny*, a inaczej niż **chan**nel /CHANnel/ *kanal*.
- **lamb** *jagnię* wymawia się /lam/; w wyrazach zakończonych na **mb** końcowe **b** pozostaje nieme: **bomb** *bomba*, **climb** *wspinać się*, **dumb** *głuchy*, **numb** *znieczulać*.
- **sur**face *powierzchnia* wymawia się /SERfiss/, a nie /surFACE/. Nieakcentowane samogłoski – jak **a** w **sur**face – mają zredukowane, nikle brzmienie.
- **tear** *drzeć, rozdzierać* wymawia się do rymu z **care** *troska*; **tear** w znaczeniu *łza* wymawia się natomiast regularnie do rymu z **near** *blisko*.
- **Thames** *Tamiza*, choć pisana przez **th**, wymawia się wyjątkowo /temz/. Inne takie wyrazy to **thyme** *tymianek* oraz imiona **Thom**'s i **An**'thony.
- **vin**egar *ocet* to wyraz, którego pierwsza sylaba brzmi **vin**, a nie jak **vine** *winorośl*. Porównajmy **wil**'derness *dzicz, pustkowia* i **wi**'ld *dziki*.

C GRAMMAR

1. Czasowniki opisują czynności lub stany. Czynności są zależne od ludzkiej woli (**read** *czytać*, **talk** *rozmawiać*, **work** *pracować*), natomiast stany są od niej niezależne (**believe** *wierzyć*, **feel** *czuć*, **love** *kochać*). Czynnościom zależnym od ludzkiej woli można w dowolnym momencie nadać początek lub koniec, można w dowolnym momencie przerwać je lub wznowić. Ze stanami, które są niezależne od ludzkiej woli, nie da się tak postąpić.

1. I hold the copyright to this book.

Mam (należą do mnie) prawa autorskie do tej książki.

2. I'm holding the copy of this document.

Trzymam (w ręku) kopię tego dokumentu.

Czasownik **hold** w zdaniu (1) wyraża stan, którego nie można zakończyć w dowolnym momencie: skoro rozporządzam prawami autorskimi w tej chwili, to będę nimi rozporządzał i za godzinę, i w przyszłym miesiącu, i po kilku latach. Czasownik **hold** w zdaniu (2) opisuje czynność momentalną, którą w dowolnej chwili mogę zakończyć, odkładając kopię dokumentu na biurko lub oddając ją innej osobie.

2. To, co nie jest zależne od naszej woli – **I like** *lubię*, **I hope** *mam nadzieję*, **it seems** *wyduje się* – opisujemy przy pomocy czasu *teraźniejszego prostego simple present*: nie można na żądanie zacząć ani skończyć coś lubić, przerwać lub wznowić posiadanie nadziei, sprawić, by coś się zaczęło lub przestało nam się wydawać.
3. Czynności, czyli to, co jest zależne od naszej woli, opisujemy czasem *teraźniejszym ciągłym present continuous/progressive*, jeśli chcemy wskazać na krótkotrwałość czynności: **I'm knocking on the door** *pukam (właśnie) do drzwi*, **he's driving the car** *on prowadzi (właśnie) samochód*, **it's raining** *(właśnie) pada*, lub czasem *teraźniejszym prostym present simple*, jeśli chcemy wskazać na trwałość lub powtarzalność czynności: **I work every day** *pracuję codziennie*, **she goes shopping** *ona chodzi na zakupy*, **it rains in autumn** *jesienią pada*.
4. Niektóre czasowniki występują w obu czasach gramatycznych, ale przekazują odmienne znaczenia.

I call	<i>nazywam</i>	I am calling	<i>wołam, telefonuję</i>
I feel	<i>czuję (się)</i>	I am feeling	<i>dotykam</i>
I have	<i>mam, posiadam</i>	I am having	<i>doznaję, doświadczam</i>
I see	<i>widzę</i>	I am seeing	<i>widuję/spotykam (się)</i>
I think	<i>jestem przekonany</i>	I am thinking	<i>poddaję myśleniu</i>

Porównajmy:

I'm looking out of the window.

Wyglądam (właśnie teraz) przez okno.

My window looks out on the market.

Moje okno wychodzi (zawsze) na targowisko.

I often look out of the window.

Często wyglądam przez okno.

Exercise 1A. Wysłuchaj nagrania i przeczytaj na głos. | ► 1.16 |

- 1 Prices are falling because demand is decreasing.
- 2 Rivers are bursting their banks because there is heavy rainfall.
- 3 My son is crying because I am shouting at him.
- 4 The car is accelerating because you are pressing the gas pedal.
- 5 The concrete is breaking because you are hitting it hard.
- 6 The water is boiling because you are heating it.
- 7 The ice is melting because you are warming it up. (*topić się*)
- 8 This material is tearing because you are pulling it sharply.

Exercise 2A. Wysłuchaj nagrania i przeczytaj na głos. | ► 1.17 |

- 1 Kate never throws parties.
- 2 She never cooks using olive oil or herbs.
- 3 Our friends never have lamb for dinner.
- 4 Alice never texts her boyfriend.
- 5 My husband never works as a translator.
- 6 Their boss never raises their salaries.
- 7 The price of that product rarely rises.
- 8 He never has picnics on the embankment. (*picniki*)

Exercise 3A. Zbuduj poprawne zdania według wzoru. | ► 1.18 |

- 1 I'm sending a text message to my friend.
- 2 Mr Grant is making a folding bed for his neighbour.
- 3 Jessie is printing a document for her colleague.
- 4 They are building a house of concrete for their customer.
- 5 The manager is explaining a task to a new employee.
- 6 The teacher is explaining a grammar rule to a student.
- 7 The cook is preparing a meal for a guest.
- 8 The secretary is making out an invoice to a customer. (*faktura*)
- 9 I am sending a catalogue to our client. (*katalog*)
- 10 Mike is writing an email to a filmmaker. (*filmowiec*)

Exercise 1B. Zamień podane zdania według wzoru.
Prices rise when demand increases.
 → **Prices are rising because demand is increasing.**

- 1 Prices fall when demand decreases.
- 2 Rivers burst their banks when there is heavy rainfall.
- 3 My son cries when I shout at him.
- 4 The car accelerates when you press the gas pedal.
- 5 Concrete breaks when you hit it hard. (The concrete...)
- 6 Water boils when you heat it. (The water...)
- 7 Ice melts when you warm it up. (The ice...)
- 8 This material tears when you pull it sharply.

Exercise 2B. Zamień podane zdania według wzoru.
Heidi is economizing on clothes this month. (Jane never)
 → **Jane never economizes on clothes.**

- 1 Lucy is throwing a party this week. (Kate never)
- 2 She is cooking, using olive oil and herbs. (She never)
- 3 We are having lamb for dinner tonight. (Our friends never)
- 4 Samantha is texting her boyfriend. (Alice never)
- 5 I am working as a translator this month. (My husband never)
- 6 Our boss is raising our salaries this year. (Their boss never)
- 7 The price of this product is rising. (The price of that product rarely)
- 8 We are having a picnic on the embankment this weekend. (He never)

Exercise 3B. Zamień podane zdania według wzoru.
Heidi sews shirts for her customers.
 → **Heidi is sewing a shirt for her customer.**

- 1 I send text messages to my friends.
- 2 Mr Grant makes folding beds for his neighbours.
- 3 Jessie prints documents for her colleagues.
- 4 They build houses of concrete for their customers.
- 5 The manager explains tasks to new employees.
- 6 The teacher explains grammar rules to students.
- 7 The cook prepares meals for the guests.
- 8 The secretary makes out invoices to the customers.
- 9 I send catalogues to our clients.
- 10 Mike writes emails to filmmakers.

- Word Focus 1A.** Wysłuchaj nagrania i przeczytaj na głos. | ► 1.19 |

kitchen ⇔ **cuisine**

- 1 The hotel restaurant serves excellent cuisine.
- 2 My parents' kitchen is spacious and modern.
- 3 Mother is busy cooking dinner in the kitchen.
- 4 What is your favourite cuisine?
- 5 Our kitchen is too small to fit so many guests.
- 6 When you go to Spain, you must try the local cuisine.
- 7 I left the milk on the kitchen table.
- 8 Do you like Italian cuisine?

- Word Focus 2A.** Wysłuchaj nagrania i przeczytaj na głos. | ► 1.20 |

beside ⇔ **besides**

- 1 Who is standing beside your boss?
- 2 I am good at other sports besides tennis.
- 3 They parked their car beside ours.
- 4 Please take a seat beside me.
- 5 What languages do you speak besides English?
- 6 Besides working as a journalist, she also makes films.
- 7 The cat is sleeping beside the armchair.
- 8 What other hobbies do you have besides skiing?

- Word Focus 3A.** Wysłuchaj nagrania i przeczytaj na głos. | ► 1.21 |

lie ⇔ **lay**

- 1 Florence lies on the Arno River.
- 2 I laid my glasses on the bedside table last night.
- 3 Hens lay eggs but roosters don't. (*kury*) (*koguty*)
- 4 He works on the building site, laying bricks. (*cegły*)
- 5 Lay the documents down on my desk.
- 6 If you feel unwell, you should lie down for a while.
- 7 Have you laid the table yet?
- 8 Is your sister still lying on the beach?

- Word Focus 1B.** Wstaw **kitchen** *kuchnia (pomieszczenie)* lub **cuisine** *kuchnia (sposób przyrządzania potraw).*

kitchen ⇔ **cuisine**

- 1 The hotel restaurant serves excellent
- 2 My parents' is spacious and modern.
- 3 Mother is busy cooking dinner in the
- 4 What is your favourite ?
- 5 Our is too small to fit so many guests.
- 6 When you go to Spain, you must try the local
- 7 I left the milk on the table.
- 8 Do you like Italian ?

- Word Focus 2B.** Wstaw **beside** *obok* lub **besides** *oprócz*.

beside ⇔ **besides**

- 1 Who is standing your boss?
- 2 I am good at other sports tennis.
- 3 They parked their car ours.
- 4 Please take a seat me.
- 5 What languages do you speak English?
- 6 working as a journalist, she also makes films.
- 7 The cat is sleeping the armchair.
- 8 What other hobbies do you have skiing?

- Word Focus 3B.** Wstaw **lie** (**lay, lain, lying**) *leżeć, położyć się* lub **lay** (**laid**) *kłaść, położyć, składać, nakrywać*.

lie ⇔ **lay**

- 1 Florence on the Arno River.
- 2 I my glasses on the bedside table last night.
- 3 Hens eggs but roosters don't.
- 4 He works on the building site, bricks.
- 5 the documents down on my desk.
- 6 If you feel unwell, you should down for a while.
- 7 Have you the table yet?
- 8 Is your sister still on the beach?